

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/74/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622201739
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622201739.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. Q., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Z. Z. XXXX/XA, XXX XX T., t. č. Centrum pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 494/24, 971 01 Prievidza, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, 955 01 Topoľčany, dieťa rodičov - Y.: L. Q., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Z. Z. XXXX/XA, XXX XX T., E. I.: W., A. Ú. I. T. M., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/18/2022-41 zo dňa 12.04.2021, právoplatný dňa 14.05.2021, ktorým nariadil ústavnú starostlivosť nad mal. N. Q., W.. XX.XX.XXXX v časti určenia zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že ústavná starostlivosť nad mal. N. Q. sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 494/24, s účinnosťou od 30.08.2022.

II. Matku dieťaťa L. Q., W.. XX.XX.XXXX súd z a v ä z u j e platením výživného na mal. dieťa N. Q., W.. XX.XX.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa na účet Centra pre deti a rodiny Prievidza s účinnosťou od 30.08.2022.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 12.08.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, ktorým sa úrad domáhal zmeny zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Svoj návrh úrad odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/18/2021-41 zo dňa 12.04.2021, právoplatného dňa 14.05.2021, bola nad maloletou N. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizovala v Centre pre deti a rodiny Bošany, Orchidea n. o. Maloletá sa v centre plne adaptovala, bola bezproblémová. Úrad ďalej uviedol, že maloletá je s matkou v pravidelnom telefonickom kontakte, matka si ju pravidelne berie na krátkodobé pobyty počas víkendov a prázdnin. Matka žije momentálne na adrese Z. Z. XXXX/XA, T.. Maloletá N. sa vždy teší na krátkodobý pobyt u matky, do zariadenia prichádza spokojná. Vzhľadom k tomu, že maloletá je na matku citovo naviazaná, matka maloletej má záujem tráviť s ňou čo najviac času, avšak je pre ňu problematické dochádzanie za maloletou, a to zo zdravotných dôvodov. Preto úrad navrhol premiestnenie maloletej N. do Centra pre deti a rodiny Prievidza, nakoľko je v záujme maloletej, aby mala s matkou a prastarou matkou častejší kontakt. Nakoľko maloletá mohla byť umiestnená do Centra pre deti a rodiny Prievidza už odo dňa 30.08.2022, žiadal úrad aj nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil Centru pre deti a rodiny Orchidea, n. o., prevádzka Bošany povinnosť odovzdať maloletú Lýdiu do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Prievidza.

2. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/74/2022-5 zo dňa 17.08.2022, vykonateľným 17.08.2022, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnosť Centru pre deti a rodiny Orchidea, n. o., Škultétyho 246/9, Bošany, povinnosť odovzdať Y. N. Q., W.. XX.XX.XXXX, do

starostlivosti Centra pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 494/24, Prievidza, s účinnosťou od 30.08.2022.

3. Centrum pre deti a rodiny Prievidza vo svojej správe zo dňa 30.09.2022 uviedlo, že s umiestnením maloletej Lýdie Hlaváčovej, nar. 11.03.2014, v ich zariadení súhlasia.

4. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v správe zo dňa 17.10.2022 okrem iného uviedol, že dňa 12.09.2022 bola zrealizovaná prípadová konferencia v Centre pre deti a rodiny Prievidza za účasti matky L. Q., Y.N. N. a odborného tímu Centra pre deti a rodiny Prievidza. V rámci prípadovej konferencie bol zrealizovaný aj pohovor s maloletou N., ktorá uviedla, že v Centre pre deti a rodiny Prievidza sa má dobre, chce chodiť na pobyty k matke, na ktoré sa teší. Sociálna pracovníčka uviedla, že maloletá N. sa v centre dobre zadaptovala, jej správanie je bezproblémové. Začala navštevovať tretí ročník ZŠ v Handlovej. V rámci stretnutia boli stanovené úlohy pre všetky participujúce subjekty v rámci plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou. Hlavným cieľom je sanácia rodiny, podpora pravidelného kontaktu matky s maloletou N.. Na základe vyššie uvedeného preto kolízny opatrovník navrhol, aby súd návrhu vyhovel, nakoľko premiestnenie maloletej do Centra pre deti a rodiny Prievidza je v záujme a na prospech maloletej, zmena zariadenia zabezpečí častejší kontakt maloletej N. s matkou a prastarou matkou, čo bude mať pozitívny vplyv na jej psychický, fyzický a sociálny vývin.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/74/2022, rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/18/2021-41 zo dňa 12.04.2021, právoplatným dňa 14.05.2021, prečítaním a oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

5.1 Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/18/2021-41 zo dňa 12.04.2021, právoplatným dňa 14.05.2021, súd nariadil nad výchovou maloletej N. Q., W.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Orchidea, n. o., Bošany, Škultétyho 246/9, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Súd tiež zaviazal matku prispievať na výživu maloletej sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne, ktorú bude povinná platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Orchidea, n. o., Bošany, Škultétyho 246/9, číslo: SK82 0900 0000 0003 7177 5956, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Právo na náhradu trov konania žiadnemu účastníkovi nepriznal.

5.2 Prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany na pojednávaní dňa 18.10.2022 vzhľadom na vykonané dokazovanie, najmä na obsah oboznámených listinných dôkazov odporučila návrhu úradu vyhovieť.

5.3 Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 18.10.2022 odporučil predmetnému návrhu vyhovieť.

6. Podľa § 37 ods. 8 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne od začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine, práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

7. Súd po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení účinnosti naposledy uloženého výchovného opatrenia dospel k záveru, že je v záujme a na prospech maloletej Lýdie, aby zostala aj naďalej v zariadení, v ktorom sa momentálne od 30.08.2022 nachádza, a to z dôvodu, že umiestnenie v Centre pre deti a rodiny Prievidza je podľa názoru súdu v najlepšom záujme maloletej, nakoľko zabezpečí častejší kontakt maloletej Lýdie s matkou a prastarou matkou, čo bude mať pozitívny vplyv na jej psychický, fyzický a sociálny vývin.

8. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako dôvodnému v plnom rozsahu vyhovel a rozhodol o zmene zariadenia na výkon rozhodnutia tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

9. Matka, ktorá je zdravotne ťažko postihnutá, nemôže pracovať, poberá len invalidný dôchodok, je preto podľa názoru súdu schopná platiť na maloletú výživnú len v minimálnej výške, preto jej súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou zodpovedajúcou tzv. minimálnemu výživnému v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktorú bude povinná platiť každý mesiac na účet Centra pre deti a rodiny Prievidza tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

10. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.